

## ฟิลิปปินส์-ชาติพันธมิตร...ฝึกซ้อมรบร่วมในพื้นที่ทะเลจีนใต้

กองทัพเรือฟิลิปปินส์เป็นเจ้าภาพในการฝึกซ้อมรบร่วมทางทะเล โดยมีชาติพันธมิตรจาก 5 ประเทศเข้าร่วม ท่ามกลางสถานการณ์ความตึงเครียดในพื้นที่ทะเลจีนใต้ที่ก่อตัวขึ้น โดยพื้นที่ดังกล่าวมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์และอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ การฝึกซ้อมรบร่วมมีนัยสำคัญเพื่อแสดงพลังและส่งสัญญาณไปยังประเทศคู่ขัดแย้งกับฟิลิปปินส์มิให้สร้างเงื่อนไขที่อาจนำไปสู่ความตึงเครียดในภูมิภาค

### 📌 สถานการณ์ของการฝึกฯ

กองทัพเรือฟิลิปปินส์ อังกฤษ แคนาดา ญี่ปุ่น และสหรัฐฯ ได้ดำเนินการฝึกซ้อมรบร่วมทางทะเล ภายใต้รหัสชื่อ “Sama Sama 2023” ซึ่งจัดขึ้นบริเวณพื้นที่ทางตอนใต้ของเกาะลูซอนในทะเลจีนใต้ โดยการฝึกครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 2-13 ตุลาคม 2566 มีกำลังพลของกองทัพเรือจาก 5 ประเทศ เข้าร่วมการฝึกมากกว่า 1,800 คน โดยการฝึกมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้กำลังพลที่เข้ารับการฝึกพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธวิธีในการทำสงครามต่อต้านเรือดำน้ำ การป้องกันทางอากาศ การค้นหาและช่วยชีวิตผู้ประสบภัยทางทะเล

ทั้งนี้ กองทัพเรือสหรัฐฯ ได้มีการจัดส่งเรือรบจากกองเรือพิฆาตที่ 7 (Destroyer Squadron 7) เข้าร่วมฝึก จำนวน 2 ลำ ส่วนกองทัพเรืออังกฤษ แคนาดา และญี่ปุ่น ส่งเรือรบเข้าร่วมฝึกประเทศละ 1 ลำ นอกจากนี้ ยังมีผู้เชี่ยวชาญและผู้แทนจากออสเตรเลีย ฝรั่งเศส อินโดนีเซีย และนิวซีแลนด์ เข้าร่วมสังเกตการณ์ด้วย

การฝึกในครั้งนี้ เกิดขึ้นท่ามกลางความตึงเครียดระหว่างฟิลิปปินส์กับจีน ที่กำลังมีข้อพิพาทในพื้นที่ทะเลจีนใต้ จากกรณีที่หน่วยยามฝั่งของจีนได้นำเรือเข้าขัดขวางและสกัดกั้นเรือประมงของฟิลิปปินส์ไม่ให้เข้าไปทำประมงในพื้นที่บริเวณสันดอนสการ์โบโรห์ โซล (Scarborough Shoal) ซึ่งทั้งฟิลิปปินส์และจีนต่างก็อ้างกรรมสิทธิ์ เหตุการณ์ที่หน่วยยามฝั่งของจีนฉีดน้ำแรงดันสูงใส่เรือส่งกำลังบำรุงของฟิลิปปินส์ที่กำลังปฏิบัติภารกิจอยู่บริเวณสันดอนโธมัสที่ 2 (Second Thomas Shoal) เมื่อ

ช่วงต้นเดือนสิงหาคม 2566 และเหตุการณ์ที่หน่วยยามฝั่งของฟิลิปปินส์เข้าเรือถอนทุนลอยน้ำของจีนในบริเวณสันดอนปานาตัก โชล (Panatag Shoal) เมื่อปลายเดือนกันยายน 2566 เป็นต้น

### 📌 รายละเอียดการฝึกฯ

#### จุดมุ่งหมายในการฝึก

การฝึก Sama Sama 2023 ระหว่างกองทัพเรือฟิลิปปินส์และชาติพันธมิตร นอกจากจะมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กำลังพลที่เข้ารับการฝึกได้พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธวิธีในการทำสงครามต่อต้านเรือดำน้ำ การป้องกันทางอากาศ การค้นหาและช่วยชีวิตผู้ประสบภัยทางทะเลแล้ว ยังเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างชาติพันธมิตรในการต่อต้านภัยคุกคามความมั่นคงทางทะเล การซ้อมแผนการติดต่อประสานงานเพื่อปฏิบัติการร่วมกันระหว่างพันธมิตร การช่วยยกระดับความพร้อมและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของพันธมิตรในการรักษาความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคอีกทางหนึ่งด้วย

#### กิจกรรมในการฝึก

การฝึกครั้งนี้ จัดขึ้นในช่วงระหว่างวันที่ 2-13 ตุลาคม 2566 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 11 วัน โดยมีกิจกรรมการฝึกที่มุ่งเน้นในเรื่องของยุทธวิธีในการทำสงครามต่อต้านเรือดำน้ำ การป้องกันทางอากาศ การค้นหาและช่วยชีวิตผู้ประสบภัยทางทะเล การทำยุทธการทางเรือทางอากาศและการยกพลขึ้นบก



ฟิลิปปินส์-ชาติพันธมิตร...ฝึกซ้อมรบร่วมในพื้นที่ทะเลจีนใต้





## พื้นที่และยุทธโศปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

ฟิลิปปินส์ได้กำหนดให้พื้นที่ทางตอนใต้ของเกาะลูซอนเป็นพื้นที่การฝึก โดยมีกำลังพลจากชาติพันธมิตรเข้าร่วมมากกว่า 1,800 คน และมีการจัดส่งยุทธโศปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก อาทิ กองทัพเรือสหรัฐฯ ได้ส่งเรือรบเข้าร่วม 2 ลำ คือ เรือบรรทุกทุกระสุน USNS Wally Schirra (T-AKE 8) และเรือพิฆาตติดขีปนาวุธนำวิถี USS Dewey (DDG 105) นอกจากนี้ ยังมีเรือ BRP Antonio Luna (FF 151) พร้อมด้วยเครื่องบินตรวจการณ์ทางทะเล P-8 Poseidon ของกองทัพเรือฟิลิปปินส์ เรือ JS Akebono (DD 108) ของกองทัพเรือญี่ปุ่น และเรือฟริเกต HMCS Vancouver (FFG-331) ของกองทัพเรือแคนาดา เข้าร่วมการฝึกด้วย

## วิเคราะห์มุมมองของแต่ละประเทศ

### ฟิลิปปินส์

การฝึกซ้อมรบร่วมในครั้งนี้ จะช่วยทำให้กองทัพเรือฟิลิปปินส์ มีความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงทางทะเลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งในเรื่องของการปกป้องอาณาเขตทางทะเล ไปจนถึงเรื่องการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติทางทะเล ซึ่งในช่วง 2-3 เดือนที่ผ่านมา เราจะสังเกตเห็นได้ว่าในพื้นที่อ้างสิทธิ์ทางทะเลระหว่างฟิลิปปินส์และจีนได้เกิดเหตุเผชิญหน้ากันอยู่บ่อยครั้ง ระหว่างหน่วยยามฝั่งของฟิลิปปินส์และหน่วยยามฝั่งของจีน เช่น กรณีที่หน่วยยามฝั่งของจีนเข้าสกัดกั้นเรือประมงของฟิลิปปินส์ไม่ให้เข้าไปในบริเวณพื้นที่สันดอนสการ์โบโรห์ โฮล เหตุการณ์ที่หน่วยยามฝั่งของจีนฉีดน้ำแรงดันสูงใส่เรือส่งกำลังบำรุงของฟิลิปปินส์ในบริเวณพื้นที่สันดอนโรมัสที่ 2 และเหตุการณ์ที่หน่วยยามฝั่งของฟิลิปปินส์เข้าเรือถอนทวนลอยน้ำของจีนในบริเวณพื้นที่สันดอนปานาตัก โฮล เป็นต้น

การฝึกซ้อมรบร่วมระหว่างกองทัพเรือฟิลิปปินส์และชาติพันธมิตร ในครั้งนี้ มิใช่มีนัยความสำคัญที่มากกว่าการซ้อมรบทางทหารเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงพลังและความเข้มแข็งของชาติพันธมิตรที่เป็นหุ้นส่วนภายใต้กรอบความร่วมมือของการฝึกซ้อมรบร่วมทางทะเล “Sama Sama” ด้วย อีกทั้ง ยังเป็นการส่งสัญญาณไปยังประเทศคู่ขัดแย้งกับฟิลิปปินส์ มิให้แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ยั่วยุ หรือสร้างเงื่อนไขที่อาจนำไปสู่สถานการณ์ความตึงเครียดในภูมิภาค

### สหรัฐฯ

สหรัฐฯ มองว่าพื้นที่ทะเลจีนใต้เป็นเส้นทางคมนาคมทางทะเล หรือเส้นทางการเดินเรือที่มีความสำคัญ ซึ่งทั้งฟิลิปปินส์และทุกประเทศควรมีสิทธิ์ที่จะเดินเรือหรือดำเนินกิจกรรมทางทะเล (การประมง การขนส่งสินค้า การท่องเที่ยว ฯลฯ) ได้อย่างเสรีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นอิสระจากการที่ถูกประเทศใดประเทศหนึ่งอ้างสิทธิ์ หรือแสดงสิทธิ์ความเป็นเจ้าของเหนือพื้นที่ หรือแสดงพฤติกรรมใน

ลักษณะเชิงการบีบบังคับ/ข่มขู่ อย่างกรณีที่หน่วยยามฝั่งฟิลิปปินส์และชาวประมงฟิลิปปินส์ได้ประสบมา ในขณะที่การฝึกซ้อมรบร่วมทางทะเล Sama Sama 2023 ในครั้งนี้ เป็นไปเพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นภายใต้กรอบความร่วมมือและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของชาติพันธมิตร ในการที่จะทำให้พื้นที่ทะเลจีนใต้มีเสถียรภาพและความมั่นคง มีเสรีภาพและเปิดกว้างในการดำเนินกิจกรรมทางทะเล

### จีน

สำหรับจีนมองว่า ถึงแม้ว่าในปี 2559 ฟิลิปปินส์จะเป็นฝ่ายชนะในการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ซึ่งระบุว่า ค่ำกล่าวอ้างเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยของจีนเหนือพื้นที่ส่วนใหญ่ของทะเลจีนใต้นั้น ไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ หรือข้อมูลทางกฎหมายมาสนับสนุนก็ตาม จีนก็จะยังคงเดินหน้าถมทะเลเพื่อสร้างเกาะและโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่อ้างกรรมสิทธิ์ในทะเลจีนใต้ เพื่อแสดงอาณาเขต และใช้ประโยชน์ทางการทหารต่อไป ส่วนกรณีการเผชิญหน้ากับหน่วยยามฝั่งของฟิลิปปินส์ เช่น การนำเรือเข้าขัดขวางเรือประมง การฉีดน้ำแรงดันสูงใส่เรือยามฝั่ง และการวางทุ่นลอยน้ำนั้น จีนมองว่าการกระทำดังกล่าว เป็นไปตามมาตรการในการปกป้องอำนาจอธิปไตยของจีน

## บทส่งท้าย

สำหรับไทยในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน และมีอาณาเขตทางทะเลติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งมีปัญหาคความขัดแย้งในพื้นที่ทะเลจีนใต้ ฉะนั้น ไทยควรมีการติดตามสถานการณ์และบูรณาการงานทางด้าน การข่าวเกี่ยวกับความขัดแย้งในพื้นที่ทะเลจีนใต้ของประเทศต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อให้มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ และสามารถนำมาเป็นฐานข้อมูลในการประเมินสถานการณ์ในมิติต่าง ๆ จนนำไปสู่การกำหนดท่าทีของไทยได้อย่างถูกต้องต่อไป

### ★อ้างอิง

- <https://www.nia.go.th/news/page/5336/>
- <https://board.postjung.com/1504745>
- <https://www.js100.com/en/site/news/view/133729>
- <https://www.voathai.com/a/philippine-military-drill-china/7293582.html>
- <https://www.voathai.com/a/philippines-us-navies-conduct-joint-sail-in-south-china-sea/7254197.html>